

***A csemegeszőlő-fajták termesztési
értékét meghatározó jellemzők***

Termésminőség

- **A csemegeszőlő-fajták minősége**

- cukor- és savtartalom mellett az ízharmonia és a tetszetősség is fontos
- A nagy, laza fürtű és nagy bogyójú fajták a legpiacosabbak
- fontos minőségi tényező a bogyók egyöntetűsége (méret, színeződés)
- egyenlőtlen bogyóméret: Zala gyöngye
- egyenlőtlen színeződés: Hamburgi muskotály, Cardinal
- színeződés: sárgászöld, vagy aransárga bogyószín kedvezőbb
- optimális cukor/sav arány: 20-25
- speciális illat és zamatanyagok jelenléte
- magvatlan szőlőfajták, magvak száma és mérete
- bogyóhús állaga ► a pektintartalom meghatározó

További jellemzők

- **Szállíthatóság**

- ▶ Szakítási szilárdság: 69-2868 g
- ▶ Nyomási ellenállóság: 300-3000 g
- ▶ Rugalmasság: nyomás alatti alakváltozás

- **Eltarthatóság**

A laza fürtű, nagy bogyójú, késői érésű fajták jobban eltarthatóak:
- Chasselas, Attila, Afúz Ali, Téli muskotály

Államilag elismert csemegeezőző-fajták

Afuz Ali (Razaki, Bolgár, Datolyaszőlő)

Származása	Convar. occidentalis subconvar. Antasiatica
Fenológia	Hosszú tenyészidejű, igen késői érésű
Fagyűrése	Fagyérzékeny
Rothadás ellenállóság	Ellenálló
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Tápanyagban és vízben jól ellátott talajokat kedveli
Megfelelő művelésmód	Magas művelésmódok
Metszési igény	Szálvesszős metszés (alsó rügyek terméketlenek)
Zöldmunkaigény	Erős növekedésű, de ritka lombú fajta, sok másodfürttel
Termőképesség	Bőtermő (kevés fürt, de igen nagy fürtméret)
Minőség	Alacsony cukor- és savtartalom
Szállíthatóság, eltarthatóság	Nagy méretű, jól szállítható, piacos fürtök
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	-

Cardinal (Kardinal)

Származása	Flame Tokay x Ribier (Snyder-Harmon, USA)
Fenológia	Rövid tenyészidejű, igen korai érésű
Fagyűrése	Fagyérzékeny
Rothadás ellenállóság	Nagyon érzékeny
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Gyakori a rendellenes fejlődésű és méretű bogyó
Megfelelő művelésmód	Magas művelésmódok
Metszési igény	Rövidmetszés
Zöldmunkaigény	Sűrűlombozat, sok zöldmunkát igényel
Termőképesség	Közepes termőképesség
Minőség	Hatalmas fürt- és bogyóméret, egyenlőtlen színeződés, ropogós, savban szegény, magas cukortartalmú bogyó
Szállíthatóság, eltarthatóság	Jól szállítható, hűtőházban jól tárolható
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	-

Cegléd szépe (Belle de Cegléd, Schöne von Cegléd)

Származása	Chasselas blanc x Chasselas rouge (Mathiász J.)
Fenológia	Középérésű
Fagytűrése	Jól ellenáll
Rothadás ellenállóság	Közepes
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Tápanyagban és vízben gazdag talajokat igényel
Megfelelő művelésmód	Magas művelésmódok
Metszési igény	Hosszú metszést igényel
Zöldmunkaigény	Gyenge növekedésű, kevés hajtást nevel
Termőképesség	Kis termőképesség
Minőség	Közepes méretű fürt, közepes cukortartalom, savszegény
Szállíthatóság, eltarthatóság	Jól szállítható és eltartható
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	K. 73

Chasselas (fehér és piros)

Származása	Convar. orientalis, subconv. caspica
Fenológia	Korai érésű
Fagytűrése	Jó fagytűrő
Rothadás ellenállóság	Jól ellenáll
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Tápanyagban és vízben gazdag talajokat igényel
Megfelelő művelésmód	Alacsony vagy magas művelésmódok
Metszési igény	Hosszú metszés
Zöldmunkaigény	Laza lombozatú
Termőképesség	Közepes termőképesség
Minőség	Közepes méretű, tetszetős fürtök, harmonikus cukor/sav aránnyal, borkészítésre is alkalmas
Szállíthatóság, eltarthatóság	Jól szállítható és tárolható
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	Fr. 38-95, K.16, C.60 (fehér); Fr. 36-28, K.18, C.61 (piros)

Csaba gyöngye (Pearl of Csaba, Perle de Csaba)

Származása	Bronnerstraube x Ottonel musk. (Mathiász J.-Stark A.)
Fenológia	Igen korai érésű
Fagyűrése	Jó fagyűrés
Rothadás ellenállóság	Rendkívül érzékeny
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Tápanyagban és vízben gazdag talajokat igényel Termését a madarak és a darazsak károsítják
Megfelelő művelésmód	Magas művelésmódok
Metszési igény	Hosszú metszés + kis rügyterhelés
Zöldmunkaigény	Erős növekedésű, ritka lombú dajta
Termőképesség	Közepes fűrtméret és termőképesség (sok másodfűrt)
Minőség	Harmonikus cukor-sav arány, muskotályos íz,
Szállíthatóság, eltarthatóság	Rosszul szállítható és tárolható
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	-

Favorit (514-12)

Származása	Chasselas Queen Victoria White x Szőlőskertek királynője muskotály (Szegedi S.)
Fenológia	Igen korai érésű
Fagytűrése	Fagyérzékeny, de jól regenerálódik
Rothadás ellenállóság	Közepes
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Talajjal szemben kevésbé igényes, Termését a madarak és a darazsak károsítják
Megfelelő művelésmód	Magas művelésmódok
Metszési igény	Hosszú metszés
Zöldmunkaigény	Laza lombozatú
Termőképesség	Bőtermő, középnagy fürtökkel
Minőség	Tetszetős fürtök, finom, muskotályos íz
Szállíthatóság, eltarthatóság	Jól szállítható és tárolható
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	-

Hamburgi muskotály (Muscat de Hambourg)

Származása	Alexandria muskotály x Frankenthali (?)
Fenológia	Hosszú tenyészidő, késői érés
Fagytűrése	Közepes
Rothadás ellenállóság	Közepes
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Késői érése miatt meleg fekvéseket igényel Termékenyülése gyakran hiányos
Megfelelő művelésmód	Magas kordonművelések
Metszési igény	Hosszú metszés
Zöldmunkaigény	Sűrű lombozatot nevel, sok zöldmunkát igényel
Termőképesség	Nagy, laza fürtméret, bőtermő
Minőség	Tetszetős fürtök, finom, muskotályos íz, harmonikus cukor/sav arány
Szállíthatóság, eltarthatóság	Kocsányzata könnyen törik, bogyói pergésre hajlamosak
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	-

Irsai Olivér

Származása	Pozsonyi x Csaba gyöngye (Kocsis P.)
Fenológia	Rövid tenyészidejű, igen korai érésű
Fagyűrése	Közepes
Rothadás ellenállóság	Túlérésben rothadásra hajlamos
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Termését a madarak és a darazsak kedvelik
Megfelelő művelésmód	Magas kordonművelések
Metszési igény	Hosszú metszés
Zöldmunkaigény	Elhajló hajtásokat nevel, sok zöldmunkát igényel
Termőképesség	Középnagy fürt, közepes termőképesség
Minőség	Kis bogyói miatt kevésbé piacos, inkább borkészítésre használják: alacsony savtartalmú, muskotályos borok
Szállíthatóság, eltarthatóság	Jól szállítható, tárolásra kevésbé alkalmas
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	K.11

Itália (Muscat Italia, Pirovano 65)

Származása	Chasselas Napoleon x Hamburgi muskotály (Pirovano)
Fenológia	Hosszú tenyészidejű, igen késői érésű
Fagytűrése	Közepes
Rothadás ellenállóság	Jól ellenáll
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Kifejezetten meleg fekvések szükségesek a beéréséhez
Megfelelő művelésmód	Magas kordonművelések, lugasok
Metszési igény	Hosszú metszés, kis terhelés
Zöldmunkaigény	Kevés zöldmunkát igényel
Termőképesség	Igen nagy fürtű, bőtermő
Minőség	Beérése esetén megfelelő cukor/sav arány, nagyon kellemes muskotályos íz
Szállíthatóság, eltarthatóság	Jól szállítható és tárolható
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	

Nero (Bornemissza Gergely 15)

Származása	Eger 2 x Gárdonyi Géza (Csizmazia-Bereznai)
Fenológia	Korai érésű
Fagytűrése	Jó fagytűrő
Rothadás ellenállóság	Közepesen érzékeny
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Gombás betegségeknek (peronoszpóra, lisztharmat) ellenáll
Megfelelő művelésmód	Magas művelésekre alkalmas
Metszési igény	Terhelését célszerű csökkenteni (5-7 rügy/m ²)
Zöldmunkaigény	Erős növekedésű, de ritka lombozatot nevel
Termőképesség	Bőtermő
Minőség	Tetszetős fürtök, magas cukortartalom, fűszeres zamat, nagy magvak
Szállíthatóság, eltarthatóság	Jól szállítható és tárolható, borkészítésre is alkalmas
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	-

Palatina (Augusztusi muskotály)

Származása	Seyve-Villard 12375 x Szőlőskertek királynője musk (Kozma P.)
Fenológia	Igen korai érésű
Fagytűrése	Kimagasló fagytűrés jellemzi
Rothadás ellenállóság	Ellenálló
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Gombás betegségeknek (peronoszpóra, lisztharmat) ellenáll, termőhelyre kevésbé érzékeny
Megfelelő művelésmód	Magas művelések: kordon, vagy lugasművelések
Metszési igény	Rövid vagy hosszúcsapos metszés
Zöldmunkaigény	Sűrű hajtásrendszerű
Termőképesség	Bőtermő
Minőség	Tetszetős fürtök, aranysárga bogyók, enyhén muskotályos zamattal
Szállíthatóság, eltarthatóság	Jól szállítható és tárolható
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	-

Pannónia kincse (Pannónia, Póczik 2.)

Származása	Szőlőskertek királynője musk. X Cegléd szépe (Póczik F.)
Fenológia	Igen korai érésű
Fagyűrése	Fagyérzékeny
Rothadás ellenállóság	Közepes
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Talajra nem igényes, szárazságtűrő
Megfelelő művelésmód	Magas művelések
Metszési igény	Rövid vagy hosszúcsapos metszés
Zöldmunkaigény	Sűrű hajtásrendszerű, sok zöldmunkát igényel
Termőképesség	Bőtermő, nagy fürtű
Minőség	Tetszetős fürtök, nagy bogyóval, optimális cukor-sav aránnyal
Szállíthatóság, eltarthatóság	Bogyói szállítás során könnyen barnulnak
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	-

Pölöskei muskotály (R.10)

Származása	Zalagyöngye x (Gloria Hungariae x Erzsébet Királyné emléke) (Szegedi S.)
Fenológia	Középérésű
Fagytűrése	Közepes
Rothadás ellenállóság	Ellenálló
Egyéb ellenállóság/érzékenység	A gombás betegségeknek ellenáll, terhelésre érzékeny
Megfelelő művelésmód	Magas művelések:kordon, lugas
Metszési igény	Hosszúcsapos vagy szálvesszős metszés
Zöldmunkaigény	Sűrű hajtásrendszerű, sok zöldmunkát igényel
Termőképesség	Bőtermő, nagy fürtű
Minőség	Tetszetős fürtök, bogyói esetenként zöldek maradnak (túlterhelés), kissé vastag héj, finom muskotályos íz
Szállíthatóság, eltarthatóság	Jól szállítható és tárolható
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	-

Szőlőskertek királynője muskotály

Származása	Erzsébet Királyné emléke x Csaba gyöngye (Mathiász)
Fenológia	Igen korai érésű
Fagyűrése	Fagyérzékeny
Rothadás ellenállóság	Érzékeny
Egyéb ellenállóság/érzékenység	Talaj és fekvés iránt érzékeny
Megfelelő művelésmód	Magas művelések (kivétel fagyveszélyes zónák)
Metszési igény	Rövidmetszést igényel, túlterhelésre érzékeny
Zöldmunkaigény	Kevés zöldmunkát igényel
Termőképesség	Bőtermő
Minőség	Nagy fürtű, alacsony cukor és savtartalom mellett intenzív muskotályos íz jellemzi
Szállíthatóság, eltarthatóság	Szállításra és tárolásra érzékeny
Telepíthetőség	Minden borvidéken és bortermő helyen
Klónok	-